

Boodschap vleesveecongres: vertel het verhaal van je product

Tom Vandenkendelaere:
**‘Het is belangrijk wie
het vergroenings-
beleid gaat invullen’**

Erik Mathijs:
**‘De vleesveesector
heeft echt nood aan
een producenten-
organisatie’**

De gekoppelde zoogkoeienpremie staat niet meteen onder druk. Dat gaf Europarlementslid Tom Vandenkendelaere (EVP) aan tijdens het vleesveecongres in het Vlaamse Lummen. Daarnaast moeten vleesveehouders, aldus de verschillende sprekers, de kwaliteiten van het Belgisch rundvlees en zeker het Belgisch witblauw meer uitspelen in de eigen markt.

TEKST WIM VEULEMANS

Uitdagingen en kansen voor de vleesveehouderij’. Dat was het thema voor het tweejaarlijkse vleesveecongres dat zes bedrijven actief in de vleesveehouderij en de Vlaamse overheid midden december organiseerden op twee locaties in Vlaanderen. Die kansen liggen volgens een aantal sprekers in het vertellen van het verhaal van het product en de oprichting van een producentenorganisatie. In tegenstelling tot vorige edities stonden ditmaal externe sprekers op het programma. Onder hen ook Europees parlements lid Tom Vandenkendelaere (EVP-fractie) en professor Erik Mathijs, hoogleraar landbouweconomie aan de universiteit van Leuven.

Nieuw landbouwbeleid 2020

‘In 2020 start een nieuw Europees landbouwbeleid, waarvan de onderhandelingen in 2018 aanvangen’, opende Vandenkendelaere zijn verhaal. ‘EU-commissaris Hogan schuift in zijn eerste denkpijles drie thema’s naar voren, die we wel voorwaardelijk moeten bekijken.’

Economische duurzaamheid is een eerste thema waarin de EU-commissie het gemiddelde inkomen voor landbouwers in Europa wil aanpakken. De ambitie van Europa is om dit verder via de twee bestaande pijlers uit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

(GLB) aan te pakken. Daarbij verduidelijkt Vandenkendelaere dat het landbouwbudget – ook door de brexit – sterk onder druk staat. Zo denkt de landbouwcommissaris in zijn eerste plannen aan een aantal maatregelen zoals degressieve betalingen (per hectare) en/of een verlaagde bovengrens voor de uitbetaalde steun.

Een tweede pijler van het vernieuwde GLB is ecologische duurzaamheid. ‘Momenteel bepaalt de EU zelf alle regels omtrent vergroening, maar in de ideeën van Hogan legt Europa slechts een kader van doelstellingen vast, de lidstaten kunnen dan zelf plannen hoe ze deze doelstellingen willen behalen. Het is dan wel belangrijk wie dit beleid gaat invullen’, stelde het EU-parlementslid scherp. In een derde en laatste pijler wil Europa ook sterk inzetten op de verjonging van de sector.

Meer specifiek voor de vleesveesector kwam ook de situatie over de gekoppelde steun voor zoogkoeien aan bod. Hoewel het landbouwbudget onder druk staat, schat Vandenkendelaere in dat de zoogkoeienpremie zelf niet over de kop gegooid zal worden. ‘Dat is wel een inschatting waarbij ik me baseer op het feit dat momenteel 26 van de 28 lidstaten gekoppelde steun voorzien voor zoogkoeien en dat de commissaris een Ier is’, gaf Vandenkendelaere aan.

Presentaties terugzien?

De verschillende presentaties op het vleesveecongres zijn te bekijken op

vleesveecongres.be

‘In het verleden was het vooral de Wereldhandelsorganisatie (WHO) die de druk zette op de ont koppeling van de steun’, pikte professor Erik Mathijs in. ‘Echter, de voorbije jaren is de rol van de WHO – door de groei aan bilaterale handelsakkoorden – kleiner geworden. Er zijn ook steeds meer landen in de wereld gekoppelde steun gaan geven.’

Niet concurrentieel met Brazilië

De vraag naar rundvlees daalt in het oude Europa, maar stijgt in de nieuwe EU-landen en de rest van de wereld, concludeerde Erik Mathijs uit cijfers van het FAO. De verwachting is dat de export vanuit Europa iets zal dalen, terwijl de import – onder andere door nieuwe handelsverdragen – iets zal toenemen.

‘We zien qua productie een positieve dynamiek in landen als China, Australië en Brazilië’, vervolgde Mathijs zijn verhaal. ‘De productie in Rusland, de Verenigde Staten en Europa is daarentegen dalende. Noord neemt dus af, Zuid stijgt. Belangrijk in dit gegeven is de concurrentiekracht van het Belgisch rundvlees. Uit analyses blijkt dat onze kostprijs vergelijkbaar is met die in andere EU-landen, de VS en Canada, maar veel hoger dan die in Australië en Brazilië.’ Voor de economieprofessor is dan ook de centrale vraag welke positie we met rundvlees willen innemen in de globale markt. Kiezen we daarbij voor de weg van de differentiatie en hoe zal zich dit vertalen in het verdere EU-landbouwbeleid?

Versterk positie veehouder

In het debat met beide sprekers, aangevuld met Roel Vaes, adviseur rundvee bij Boerenbond, en Mark Wulf Francke, beleidsadviseur bij ABS, kwamen ook andere internationale thema’s aan bod. Zo wees de ABS-vertegenwoordiger op het gebrek aan transparantie in de sector. Vandenkendelaere verwees naar de mogelijke aanstelling van een EU-ombudsman, waarbij een producent anoniem een oneerlijke handelspraktijk kan melden zodat deze verder onderzocht wordt.

Om de positie van de veehouder in de markt te versterken voorziet Europa de oprichting van een producentenvereniging. ‘Het maken van collectieve prijsafspraken is verboden,’ verduidelijkte professor Mathijs, ‘behalve als je dit doet als producentenorganisatie. Onze vleesveesector heeft echt nood aan zo’n organisatie. Als je zorgt dat je groot genoeg bent, sta je veel sterker tegenover je afnemers. Belangrijke vraag daarbij is wel hoe ver je wil gaan in je onderlinge afspraken en de solidariteit onder de producenten.’

Als voorbeeld haalde Mathijs aan of vleesveehouders een zelfde prijs bij een gelijke

kwaliteit zouden aanvaarden voor hun afzet. Iets wat nu nog niet altijd het geval is. Ook voor Boerenbond-vertegenwoordiger Vaes heeft een producentenorganisatie haar waarde. ‘Een producentenorganisatie kan ook helpen in de beeldvorming van rundvlees. We moeten zorgen dat de consument meer Belgisch en dus kwaliteit gaan eten’, preciseerde Vaes.

De vier debaters waren er tot slot van het debat over eens dat de sector zelf ook meer ambassadeur moet zijn van ons rundvlees en de kwaliteit ervan. Niet alleen is er meer chauvinisme nodig bij de Belg, maar ook de vleesveehouders zelf kunnen veel meer hun verhaal vertellen. Een erkenning als streekproduct voor Belgisch-witblauwvlees zal daar zeker aan bijdragen.

Vertel zelf je verhaal

De kwaliteit van je product in het uitstalraam zetten, focussen op het lokale karakter en een verhaal hebben. Deze drie punten waren telkens het uitgangspunt voor de veehouders die hun verhaal brachten tijdens het vleesveecongres. Zo is de Poperingse Buurderij een initiatief van lokale voedselproducenten. Het wordt ondersteund door het netwerk van Boer & Buren, een uit Frankrijk afkomstig concept dat boeren en tuinders helpt met het organiseren van een korteketenafzet. Caroline Debergh, verantwoordelijke van de Buurderij Poperinge, en vleesveehoudster Valerie Verhaeghe lichtten hun initiatief toe.

Jos Meesters uit het Limburgse Zutendaal is niet alleen vleesveehouder, maar ook actief in verschillende besturen. Hij had het onder andere over het ketenoverleg en het voor de sector belangrijke dossier van de Beschermde Geografische Aanduiding.

Raf Hulsbosch van het Silsomhof in Erps-Kwerps bouwde samen met zijn vrouw Ann in 2010 een witloofbedrijf om tot een vleesveebedrijf. Op 12 hectare natuurgebied na is hun bedrijf grondloos. In de uitbouw van hun bedrijf zijn ze zich gaan volledig gaan richten op de eigen vleesafzet en een kijk-doe-speelboerderij. Het bedrijf omvat een zestigtal dieren van het Belgisch-witblauwen limousinras. ‘De verhouding in afzet tussen beide rassen is eigenlijk gelijk’, gaf de vleesveehouder aan. ‘We tonen ook het verschil tussen beide rassen. Zo lopen de limousindieren op de natuurweiden en krijgen ze ’s winters een ander rantsoen. Het is belangrijk dat de producten die je verkoopt top zijn, maar vooral moeten ze een gezicht en een verhaal hebben. En daar spelen we met ons bedrijf sterk op in. Als kinderen spelen in de stal tussen de dieren, dan leren ze niet alleen de veehouderij kennen. Hun ouders worden er gelukkig van en gelukkige mensen zullen makkelijker iets kopen.’ |